

ישראל... השבה לתחיה על ידי כחות עמוסים, הנדחפים על ידי רעיונות עמוסים, הרחוקי לב מלאים מחשבים וקצפי יאוש, ומודלמים ברלח של כפירה ונסית רשע, בתוך תרוב מסתתרת שכונת אל חי".

במדרש: "בוא וראה כל מה שהכה הקב"ה בעולם הזה הוא מרפא אותו לעולם הבא... וכשם שאדם הולך (- נפטר) כך הוא בא (- בתחיית המתים), הולך חגור בא חגור... שלא יאמרו הרשעים: אחרים המית ואחרים החיה, אמר הקב"ה: יעמדו כמו שהלכו ואח"כ אני מרפא אותם, למה? שכתוב לפני לא נוצר אל ואחרי לא יהיה".

דברים אלו גלמדים, כחומר המפרשים שם, מהפסוק הקודם: "הוציא עם עור ועינים יש חרשים ואוננים למי" - ויצאם מקברותיהם כעם עור ורק אחר כך ירפאם.

פסוקים אלו עוסקים בתחיית המתים הלאומית, ביציאתה של האומה ישראלית מבית הקברות הגדול של הגלות - לשוב לתחייתה בארץ חייה, במצב בו עדיין יש סיכויים רבים, מומים וחיליים, נפשיים ורוחניים, הצריכים להירפא. דוקא כך הוא סדר הגאולה. גם הרשעים בעלי המומים קמים לתחייה, גם בהם מאיר אור הסגולה. והי "צצת ד' אשר יעץ להתל אור גאולה מעולפת במסמגי מסתרים... ומקפת בהמון נגעים של עגיי הדעת סובלי תלאים ורחמיים". הדור הזה הוא דור הגאולה. עם ישראל הזה שנמצא פה, עם כל תמלואי, הוא יורד של משיח, והוא ילך ויפתח עד אשר "גם מתוך החול יגלה הקודש, וגם מתוך תהפס הפרוץ יבוא העל האהוב... זאת תהיה הפליאה העליונה של חזון הגאולה. יבמל זה הצדק, יפרח הפרח, יבשל הפר, וידע העולם כולו, כי רוח הקודש מדבר בכנסת ישראל בכל תנועות רוחה, וסוף הכל הוא לתשובה המביאה רפואה וגאולה לעולם".

בהמשך חייו עובר החל חמש פעמים תהליך של 'התגשלות', בו הוא 'מתפוצץ' מרוב אכילה, ומנגנון פנימי שבו, אחד המופלאים שבעולם הטבע, גורם לו להמיס את עורו ולהצמיח עור חדש. בתקופה זו הוא טוה סביב עצמו רובד דק של קורם, גאוח בעלה או בעגף, ומפסיק את אכילתו והתפתחותו. מצב זה נמשך זמן קצר, ואחר כך שב החול למצבו הקודם, חזל המרבה לאכול.

לעומת 'התגשלות', תופעה אחרת יש, הנקראת 'דיאפאזה' - מסיבות הרומוליות ומהשפעת חוץ. עושה החול הפסקה בתהליך גידולו, כעין שינת חורף אצל בעלי החיים.

יש כאן תהליך מורכב ומסוכן, הרבה מהפכים ושנויים, אולם כך, דוקא כך, מתפתח הפרפר.

אחרי ההתגשלות החמישית, סבורים אלו, שעדיין לא אבדו את אמונתם, סוף סוף יצא הפרפר המיוחל לאיור של עולם. אולם לא כך הדבר. להיפך, כאן מופיע השלב הקשה מכל, קטסטרופה ממש - 'לעומת תהליך צמיחה וגדילה שהיה עד עתה, כעת החל נסוג - הגולם מתקצר, משקלו פוחת ומעיו מתרוקנים.

וכך בתי האומה - נסיגה בתתישבות, כח ההתפשטות נחלש, רבים יודים מהארץ, עוצמת ההרתעה והבטחון פוחתה, הולך העם וממסע את חייו ואת עוצמתם.

הגולם מאבד את צורתו ואת עצמאותו בידי, באותם הכחות עצמם בהם השתמש לבנותם. בלושות טיה יש לוחל אשר על ידן טוה הוא (בחלק מהמקרים) חושים, למצוא את הדרך אל מקום המון שלו וחורה, וכן טוה הוא לו כמין קן להסתתר בתוכו. כלכלתו ובטחונו נשענים על טיה זו. ב'התגלמות' - אותן בלושות טיה

מיצרות חושים בהם כובל הוא את עצמו אל אותו העץ ממנו אכל - פונדקאי, בהגדרתו המדעית. לאחר מכן משיל הוא את עורו החור לקראת כביצה, כתחילתו; תלה את עצמו על העץ כשגאש למטה חנבו למעלה - הפיכת מררי העדיפות. (ואמנם הדבר הראשון שיעשה, לעתיד, כשיצא הפרפר, יהיה הפיכת חורה להיות ראשו למעלה חנבו למטה). לא רק בצורתו החיצונית חלה נסיגה, אלא גם מבפנים, ושם ההרס גדול עוד יותר. מתחיל תהליך הנקרא 'היסטוליה' (התפרקות רקמות) - הקמת הקימות הולכות ונהרסות על ידי תופעות והורמונים ששפריש הגולם מתוכו, כמו ידיו. כשם שהוא כובל את עצמו, את תופשו ועצמאותו, כך הוא הורס את עצמו מבחינה פנימית.

הערכים הכלליים שנתחדשו בנו, הרגשות החיים הלאומיות, שאיפת הכנין וההתיישבות, עוז החיים הלאומי - כל אלה נהיים מולולים וחסרי חשיבות. 'התומרות' כשהיא לעצמה נעשית לאה, מאין קורטוב של רחמינות אמנית, ואכולי ספק ונגועי עצמם אינם מוצאים דרך אחרת אלא אבוד עצמם לדעת... כמעט מכל שיר ושיר, מכל ספור וציור נוקעת ועולה אנקת חלל... כך הולכים פושעי ישראל ושוברים בעצמם את אלילי הזמן... 'הסקלס הבטוח', אותם חושי המויה המשמשים למוחן ובטחון, והרעיון ממנו התחילה הצנינות - הוא זה שבשמו, בשם סדר הבטחון והגבולות הבטוחים, היום הולכים ומבטלים הכל: אין חשיבות להתיישבות, אין חשיבות לארץ ישראל ולגבורה הלאומית. את מקומם תופס הקיום הפרטי לברו.

ההתגשלות, הדיאפאזה, התגלמות - כולם שלבים חיוניים בהתפתחותו של הפרפר.

סדר התפתחות הגאולה הוא מתוך ההעדר הקודם לעולם להריה החדשה, אלא שבחיי הציבור איננו יכולים לדעת באיזה שלב בדיוק אנו נמצאים - בשלב החול, בהתגשלות, בדיאפאזה או בהתגלמות. עם זה, חשובה לנו מאוד ההבנה הכללית של סדר ההתפתחות עלימנט שגבדי שאנו פועלים בתוך מכלול שלם, המסודר בסדר פנימי עמוק ונפלא.

הולך הוא הגולם בתהליך זה ונהיה בתוכיתו לחומר נמס, אשר ממנו לבסוף צומחים איברי הפרפר הבוגר. דוקא מתומד נמס זה, מן העפר.

רמז הדבר בפרק הנזכר ב'אורות', אף כי אין הרב מפרט זאת שם, אלא 'מדלג' על שלבים אלה: "מתפתחת היא האומה בכל כוחותיה... היא אינה שבה עדיין אל אישה הראשון בפועל... רק בהיגמר התוכן, בהעלאת האומה למרומם מצבה... יגלה ויראה שכל מה שהאיר וכל מה שיאיר... הכל אור אלוהי עולם אלוהי ישראל הוא...".

מצב גאולה זה הוא יסוד התוכן של הורים, שכנסת ישראל לא תשוב למקומה לעתיד, כי אם קודשאי בריך הוא וכל חילוי יבוא אליה ויקימו אותה מן עפרא ביקר סגני. - דוקא מן העפר, כלשוננו של המדרש הנזכר בתחילת הדברים, על הפסוק "אל תירא... מתי ישראל" - "שבכות ישראל דבקים באילן החיים, בצורר החיים העליונים, היו חיים להם, ויקומו מן העפר". "הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר". הערך הנצחי, הגנוז בחומר, הוא נסתר, ואינו יכול להתגלות כמות שהוא, אלא דרך הצורה, ההולכת ומשתכללת. השיבה אל העפר איננה, אם יכ, התכשלות, 'מיתה', הסתלקות, אלא הכנה להופעת צורה יותר ויותר שלימה והגלמת את הערך הנצחי, הגנוז.

"אשרי עין ראתה כל אלה" - אשרי העין הרואה כבר עתה את המתחולל מבעד לכל התולכים הקשים, לכל המשברים, מצבי החול הגולם, היא מביטה על כל אלה מתוך חרידה לתוכיתה של כנסת ישראל וצפיות ישועתה, ומתוך כך מכירה היא שכל השלבים האלה צעדים הם במהלך צמיחת גאלתנו ופדות נפשנו.

מתוך צפיית מעמקים זו עומדים הם המאמינים שבדור ובתורף אמונתם הודאית והבוררה מצפים הם להופעתו של הפרפר הבוגר, השלם בכל איבריו, יפה למראה ועין ומשוטט במרומים; להופעתה של כנסת ישראל בכל שלימות כוחותיה שבקודש ושכחול, עם תכונת ה'עפיה' שלה שיש בה "אור מתעלה, והעליו ילך הלך וגדול, והחושף לאור יפהך, והכמתיות לאיכותיות, החומר הגם לתוכן נאצל מלא הוד חיים".

צריכים לפעול בחיטות ובאומץ, אך בשום אופן לא כמואשים, אלא מתוך הכרת הסגולה הפנימית המאחדת את כלנו, עם שאנו עומדים בתורף ובמסירות נפש על שלנו. צריכים אנו להשתדל ולרומם את רוח האומה בכלל, אולם עם זה יש לדעת שיש סדר, יש זמן לכל דבר. "וכבר דברתי כמה פעמים, שדוקא זה הדור, הנראה כ'כ' ריק ופורק עול, הוא היותר מוכשר לאור תשובת אמת, באהבה ובגבורת קודש, בבא עתה, כעוה"ל. יש זמן, קץ שם לתושך". יש סדר, כמה זמן יארץ שלב החול וכמה הגולם. עם כל מה שרוצים להשפיע ולדרבן - פעמים אין הדברים פועלים כלל,

בגלוי, מפני שעדיין לא הגיעה שעתם. דומה הדבר למי שעומד ליד עץ נושא פירות. קודם זמן בישראל, יכול הוא לנענע את העץ שוב ושוב - לא יפול פרי ארצה. כשיושב לעץ בעת הקטיף - יפלו הפירות לארץ ביעור מועט. יש סדר חמן לכל כח למלא את תפקידו באומה. "אל תירא תולעת יעקב, מתי ישראל, אני עודתיך באום ד' וגואלך קדוש ישראל".

מילים נגזרות - 3000 מילים נגזרות (60-6)